

De maatlatten: goed of matig...?

Ronald Bijkerk
Herman van Dam

koeman en bijkerk bv

Natuur
Water

Herman van Dam

Afleiding maatlatten

- een haastklus in 2003-2004
- expertgroepen voor elk kwaliteitselement
- op basis van beschikbare gegevens

Na 2004 zijn enkele (deel)maatlatten
geschrapt of aangepast, op basis van
validatie en/of intercalibratie

Eisen aan matlatten

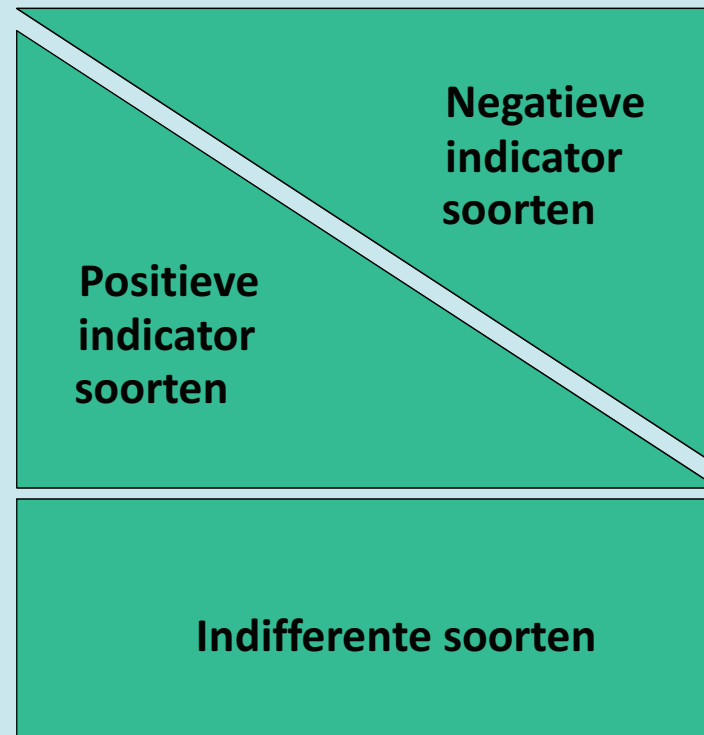
- parameters conform Annex V KRW
- relatie met pressor
- afwijking van referentie is maatgevend
- EKR van 0 tot 1, opgesplitst in vijf klassen

EKR	Omschrijving	IPS
1.0	zeer goed	$17 \leq \text{IPS} \leq 20$
0.8	goed	$13 \leq \text{IPS} < 17$
0.6	matig	$9 \leq \text{IPS} < 13$
0.4	ontoereikend	$5 \leq \text{IPS} < 9$
0.2	slecht	$\text{IPS} < 5$
0.0		

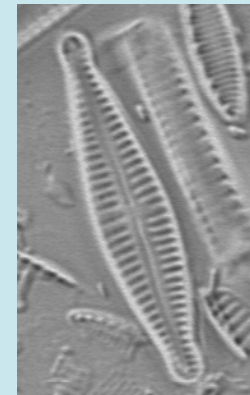
Principe huidige maatlatten

**Goede
wateren**

**Slechte
wateren**

EKR

1

0

Vijf klassen: boterzachte normatieve definities

Zeer goed: er zijn geen of slechts zeer geringe antropogene wijzigingen in de waarden van de fysisch-chemische en hydromorfologische kwaliteitselementen voor het type oppervlaktewaterlichaam ten opzichte van wat normaal is voor dat type in onverstoorde staat...

Goed: de waarden van de biologische kwaliteitselementen voor het type oppervlaktewaterlichaam vertonen een geringe mate van verstoring ten gevolge van menselijke activiteiten...

Matig: de waarden van de biologische kwaliteitselementen voor het type oppervlaktewaterlichaam wijken matig af van wat normaal is voor het type oppervlaktewaterlichaam in onverstoorde staat...

Ontoereikend: Wateren waarin de biologische gemeenschappen sterk afwijken van wat normaal is voor dat type oppervlaktewater-lichaam in onverstoorde staat, worden als ontoereikend ingedeeld.

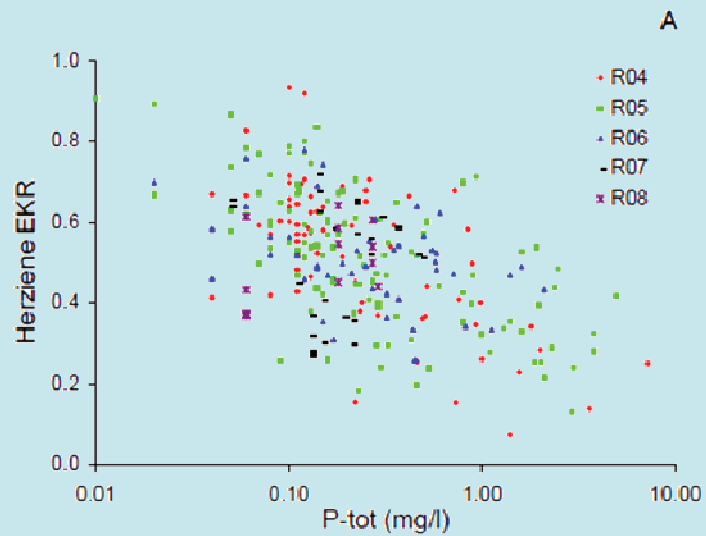
Slecht: wateren die tekenen van zeer sterke wijzigingen vertonen in de waarden van de biologische kwaliteitselementen worden als slecht ingedeeld.

Hoe ziet de referentie eruit...?

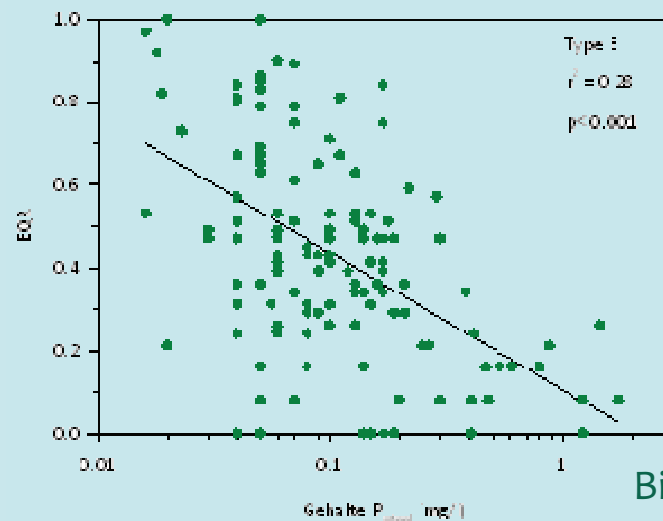
- Onverstoorde wateren...? Zijn er in NL eigenlijk niet !
- Paleolimnologische gegevens...? Zijn er weinig, Nederlandse wateren niet erg geschikt hiervoor !
- Oude monsters of rapporten...? Weinig aanwezig, vaak niet altijd representatief en zeker niet voor alle typen !
- Deskundigenoordeel

Relaties met pressoren

van Dam (2007)

Bijkerk & Mulderij (2009)

Achtergrond van maatlatten

- maatlatten zijn aanvullend
(maar dekken ze alle drukken..?)
- maatlatten beoordelen een symptoom
en geven geen diagnose

Kwaliteitselementen bestrijken verschillende schalen

Naar: P. Verdonschot (2009)

Nieuwe maatlatten ? Of als we het over konden doen...

- minder houtje - touwtje
- gebruik maken van gestandaardiseerd verkregen monitoringsgegevens (conform Handboek Hydrobiologie 2010)
- op basis van degelijke systeemanalyse
- inzichtelijk en helder voor niet-ecologen

De vragen...

- 1) Welke pressoren zijn belangrijk en worden deze met de huidige maatlatten 'gedetecteerd' ?
- 2) Kunnen maatlatten voor natuurlijke wateren wel uitgangspunt zijn voor kunstmatige en sterk veranderde wateren?
- 3) Hoe gaan we de maatlatconstructie aanpakken als we het over kunnen doen ?